

Festa maior Tiana 1985

NO FEM ENVELAT

Aquest any serà diferent. No sabem si en bé o en mal, però hem intentat fer una Festa Major més popular aprofitant al màxim la nostra Plaça de la Vila i el Casal.

Som coneixedors de la vella polèmica: Envelat, Sí - Envelat, No. Tot té les seves virtuts i els seus defectes, però el que sí és cert, és que el lloguer cada any és més car i ara ha arribat el moment de provar una altra alternativa.

Hem de dir, però, que no ha estat aquesta l'única raó de no fer-lo. Hi ha una altra raó de tipus experimental, de repte, en definitiva, de fer una cosa diferent.

Juntament amb els balls i espectacles de sempre hem procurat afegir-hi uns petits «tocs culturals» d'alta qualitat que, n'estem segurs, els tianencs sabreu apreciar.

Enguany, encara que amb un pressupost per separat, l'organització i coordinació va a càrrec del Patronat Municipal de Cultura i si aquestes festes donen el resultat que n'esperen, això ens esperonarà per a poder oferir-vos una xerinxola més enriquidora per a tothom, en properes edicions de la FESTA MAJOR.

Patronat Municipal de Cultura

Col·laboracions escrites incloses en aquest programa:

Sant Cebrià Màrtir i Patró de Tiana. *J. Vidal Amat*

Lola Anglada i Tiana. *Francesc Granell*

Historia de un Mundo Irreal. *Mónica Sánchez*

Un any de crònica tianenca. *Spectator*

Mare, què puc fer. *Àlvar Sunyol i Berenguer*

A l'ignasi Riera. *Pau Riba*

Nota Històrica sobre la distribució de gas a Tiana. *Pere A. Fàbregas*

El 75è. Aniversari del Casino de Tiana. *J. Maria Pallejà i Pujol*

NOTA HISTÒRICA SOBRE LA DISTRIBUCIÓ DEL GAS A TIANA

per Pere A. Fàbregas

La història del subministrament del gas a Tiana és un tema pendent, tot i el seu interès, del que només poden indicar-se algunes pinzellades sobre el seu desenvolupament.

El subministrament del gas a Tiana s'inicia entre 1884 i 1894 amb gas d'hulla provinent de la veïna població de Badalona.

La fàbrica de Badalona havia sigut construïda i inaugurada el 1869 essent la titularitat de Janses i Cia. fins que el 1884 va ésser venuda a «La Propagadora del Gas».

«La Propagadora del Gas» era una empresa constituïda el 1854 per Reial Decret de 3 de maig, d'acord amb el que preveu l'article 4rt. de la Llei de Societats per Accions de 28 de gener de 1848. Aquesta Societat va crear-se per a construir una fàbrica de gas a la població de Gràcia que el 1883 va vendre a la «Compagnie Centrale de Clairage et de Chauffage par le Gaz», iniciant una nova línia de negocis que passà per la construcció d'una fàbrica a Premià de Mar (1883-1884) i la compra de la ja esmentada fàbrica de Badalona (1884). Va ésser des d'ambdues fàbriques que va iniciar la creació de xarxes de distribució als municipis propers entre els quals es trobava Tiana.

Cal remarcar que fins aquesta iniciativa de «La Propagadora del Gas» per tal que a un municipi existís servei de gas, la logística de l'època exigia de la construcció d'una fàbrica al mateix municipi la qual cosa feia que els municipis de petites dimensions no poguessin disposar de servei.

De la mà de «La Propagadora del Gas» els municipis del Maresme van ésser en aquells moments capdavanters a nivell europeu de la nova concepció del subministrament, extremadament moderna en el seu plantejament.

El responsable d'aquest progrés i en conseqüència del subministrament del gas a Tiana fou Antoni Rovira i Borrell, Director de «La Propagadora del Gas» des de 1859 fins a la seva mort el 1904.

La situació del subministrament del gas evolucionà favorablement fins que a finals del segle XIX i començament del segle XX apareix un fort competidor: l'electricitat tèrmica.

La vertadera competència, però, apareixerà a partir de 1910 amb l'electricitat hidràulica, molt més barata i amb quantitats de potència quasi bé il·limitades per l'època.

El 1911 es creen la Barcelona Traction Light and Power i l'Energia Elèctrica de Catalunya, dues grans companyies hidroelèctriques. Va ésser precisament aquesta última companyia la que inicià el subministrament d'hidroelectricitat a Tiana.

La situació del gas i de «La Propagadora del Gas» esdevé difícil i finalment el 1913 decideix vendre's a «Catalana de Gas y Electricidad», la única Companyia de Gas que per la seva dimensió i per dedicar-se conjuntament a activitats de gas i electricitat va poder resistir el repte.

És a partir doncs de 1913 que el subministrament de gas de Tiana ve realitzat per «Catalana de Gas y Electricidad», igualment, des de la fàbrica de Badalona que continuà funcionant a base de carbó.

En anys successius el subministrament de gas a Tiana segueix les oscil·lacions generals de la zona: problemes de subministrament de carbó durant la Primera Guerra Mundial, problemes de la Guerra Civil, etc.

Al 1940 es tanca la fàbrica de Badalona i el subministrament de Tiana quedarà garantit des de les fàbriques de Barcelona que també funcionen amb carbó.

Els anys següents són difícils en molts aspectes i també en l'energètic. Apareixen les restriccions elèctriques i en el camp del gas els problemes són també nombrosos, essent el principal el de l'aprovisionament de carbó de qualitat.

El 1958 apareix un nou producte: el gas butà en la seva típica bombona. Per al sector del gas ha arribat el moment de renovar-se. Les fàbriques de Barcelona es converteixen de carbó a nafta (un derivat lleuger del petroli, el nou rei energètic).

El canvi s'accelera i en els primers anys del decenni dels setanta el gas de fàbrica desapareix i és substituït pel gas natural que és el que arriba actualment a Tiana igual que passa a la majoria dels municipis d'Europa i que en el cas de Tiana és subministrat per «Catalana de Gas y Electricidad» com ha sigut en els últims setanta-dos anys de desenvolupament municipal.

Com a conclusió d'aquests primers cent anys d'història del subministrament de gas a Tiana pot indicar-se que al començament del decenni dels vuitanta de les 1383 vivendes del municipi disposaven de servei de gas 581.